

การประเมินความเสี่ยง การทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
(กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ)

เทศบาลตำบลบ้านข่า

อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
เทศบาลตำบลบ้านข่า อำเภอสรีสงคราม จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ (Corruption Risk Assessment : CRA) เพื่อเป็นมาตรการป้องกัน ฝ้าระวัง และลดโอกาสการเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในการปฏิบัติราชการ นั้น เทศบาลตำบลบ้านข่า จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ในด้านการใช้จ่ายงบประมาณ โดยมุ่งเน้นกระบวนการงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ซึ่งเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้งบประมาณของทางราชการ และอาจเกิดความเสียหายต่อการให้หรือรับสินบน หรือการเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ เพื่อให้การบริหารราชการของเทศบาลตำบลบ้านข่าเป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ขึ้น

๒. การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ประเมิน : ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

กระบวนการที่นำมาประเมิน : กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของเทศบาลตำบลบ้านข่า

เหตุผลที่เลือกประเมิน : เนื่องจากกระบวนการงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างเป็นกระบวนการที่มีหลายขั้นตอน ต้องใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ และเกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการหรือบุคคลภายนอก จึงมีโอกาสเกิดความเสียหายต่อการเรียกรับผลประโยชน์ การเอื้อประโยชน์แก่เอกชน หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความโปร่งใสในการบริหารงานของหน่วยงาน

๓. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

การกำหนด TOR หรือคุณลักษณะเฉพาะ	:	เจ้าหน้าที่กำหนดคุณลักษณะเฉพาะเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบางราย
การพิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคา	:	มีการเรียกรับหรือรับผลประโยชน์จากผู้เสนอราคา เพื่อช่วยเหลือให้ได้รับการคัดเลือก
การตรวจรับพัสดุหรือการตรวจรับงานจ้าง	:	คณะกรรมการตรวจรับตรวจรับงานโดยไม่ตรวจสอบงานจริง หรือช่วยเหลือผู้รับจ้างแม้งานไม่เป็นไปตามสัญญา
การเบิกจ่ายเงิน	:	เจ้าหน้าที่เร่งรัดหรืออำนวยความสะดวกในการเบิกจ่ายแก่คู่สัญญาโดยได้รับผลประโยชน์ตอบแทน

๔. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลบ้านเช่า กำหนดเกณฑ์การประเมินโดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย ได้แก่

1. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 5 ครั้งต่อปี
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 4 ครั้งต่อปี
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 1 ครั้งต่อปี

2. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล มีองค์กรตรวจสอบความเสียหาย
4	ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
3	มีการส่งเรื่องร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงาน
2	ปรากฏข่าวสื่อที่อาจพาดพิงบุคลากรภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
1	แทบจะไม่มี

โดยนำผลการประเมินทั้ง ๒ ปัจจัยมาวิเคราะห์และจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

๕. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ประเด็นความเสี่ยง	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
การกำหนด TOR เอื้อประโยชน์แก่เอกชน	ปานกลาง	สูง	สูง
การรับผลประโยชน์ในการคัดเลือกผู้เสนอราคา	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
การตรวจรับงานไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง	ปานกลาง	สูง	สูง
การเร่งรัดเบิกจ่ายโดยมิชอบ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
5	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

๖. มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ TOR และคณะกรรมการตรวจรับจากหลายฝ่าย เพื่อถ่วงดุลการใช้ อำนาจ

๒. เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างผ่านระบบ e-GP และเว็บไซต์ของหน่วยงาน

๓. กำชับเจ้าหน้าที่ให้ถือปฏิบัติตามนโยบาย No Gift Policy อย่างเคร่งครัด

๔. ส่งเสริมความรู้ด้านระเบียบพัสดุ กฎหมาย และจรรยาบรรณแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

๕. ให้ผู้บังคับบัญชากำกับ ตรวจสอบ และติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอน

๖. จัดให้มีช่องทางร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๗. หมุนเวียนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุตามความเหมาะสม

๗. การติดตามประเมินผล

เทศบาลตำบลบ้านข่า จะดำเนินการติดตามผลการดำเนินมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลให้ผู้บริหารทราบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อปรับปรุงมาตรการให้เหมาะสมและมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ หากพบปัญหา อุปสรรค หรือข้อบกพร่องในการดำเนินงาน จะนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อป้องกันความเสี่ยงการทุจริตและสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานของหน่วยงานต่อไป

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ชื่อกระบวนการ/กิจกรรม/โครงการ : การจัดซื้อจัดจ้าง วงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท							
ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง	วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง	Risk Score			ระยะเวลา ดำเนินงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			Likelihood	Impact	Risk Score		
๑	การกำหนด TOR เอื้อประโยชน์แก่เอกชน	แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ TOR จากหลายฝ่าย และตรวจสอบคุณลักษณะก่อนอนุมัติ	๔	๕	๒๐ สูงมาก	ตลอดปีงบประมาณ	กองคลัง / หัวหน้าส่วนราชการ
๒	การสืบราคากลางไม่เป็นธรรม	ใช้แหล่งสืบราคาจากผู้ประกอบการหลายราย และจัดเก็บหลักฐานการสืบราคา	๓	๔	๑๒ สูงมาก	ตลอดปีงบประมาณ	เจ้าหน้าที่พัสดุ
๓	การเรียกรับผลประโยชน์	ประกาศนโยบาย No Gift Policy และกำชับเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	๒	๕	๑๐ สูงมาก	ตลอดปีงบประมาณ	ผู้บริหาร
๔	การตรวจรับงานไม่ตรงตามสัญญา	แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับที่มีความรู้เฉพาะด้าน และตรวจสอบหน้างานจริง	๔	๕	๒๐ สูงมาก	ทุกโครงการ	คณะกรรมการตรวจรับ
๕	การแบ่งซื้อแบ่งจ้าง	ให้หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบแผนการใช้จ่ายงบประมาณก่อนดำเนินการ	๓	๕	๑๕ สูงมาก	ตลอดปีงบประมาณ	ปลัดเทศบาล / กองคลัง
๖	การเร่งรัดเบิกจ่ายโดยมิชอบ	ตรวจสอบเอกสารหลักฐานก่อนอนุมัติเบิกจ่ายทุกครั้ง	๒	๓	๖ สูงมาก	ตลอดปีงบประมาณ	กองคลัง
๗	การจัดทำเอกสารย้อนหลังเพื่อปกปิดข้อบกพร่อง	๑. กำหนดให้มีการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานประกอบการจัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอนก่อนเสนออนุมัติ๒. ผู้บังคับบัญชากำกับติดตามและสุ่มตรวจเอกสารอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการแก้ไขหรือจัดทำเอกสารย้อนหลัง	๒	๔	๘ สูงมาก	ตลอดปีงบประมาณ	เจ้าหน้าที่พัสดุ
๘	เจ้าหน้าที่ตรวจรับงานขาดความรู้ความเข้าใจในรายละเอียดงาน	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือเกี่ยวข้องกับลักษณะงานนั้นโดยตรง ๒. จัดอบรมให้ความรู้ด้านระเบียบพัสดุ การตรวจรับงาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องแก่เจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง	๓	๔	๑๒ สูงมาก	ตลอดปีงบประมาณ	เจ้าหน้าที่พัสดุ / คณะกรรมการตรวจรับ